

BIBLIOGRAFISKE HJÆLPEMIDLER VEDRØRENDE ØKONOMISK LITTERATUR

I P. Nørregaard Rasmussen, *Forelæsninger om biblioteksbenyttelse og opgave-skrivning* [2] er der givet en grundig vejledning i benyttelse af de danske biblioteker og deres kataloger, ligesom der heri findes en udmærket liste over udvalgte bibliografier; nærværende gennemgang bør betragtes som et beskedent supplement hertil.

"*A Reader's Guide to the Social Sciences*" [3] udgivet under redaktion af Bert F. Hoselitz giver en god introduktion til samfundsvidenskabelige studier i videste forstand med en præsentation af såvel metavidenskaben som af de enkelte fag: historie, geografi, politisk videnskab, økonomi, sociologi, antropologi og psykologi. Selv om den ikke er en egentlig bibliografi, giver den en række nyttige litteraturhenvisninger, og skønt udpræget anglo-amerikansk, vil den være værdifuld for enhver studerende i én gren af samfundsvidenskaben, som ønsker at få et indblik i en af nabo-disciplinerne. Bogen er udsendt som paperback og koster 2,95 dollars.

Langt mere omfattende er den netop udkomne "*Sources of Information in the Social Sciences.*" [4]. Også dette arbejde dækker samfundsvidenskaberne som helhed, blot er definitionen og afgrænsningerne heraf en smule afvigende fra den ovennævnte. Formålet med dette næsten 500 sider store værk er at introducere i den samfundsvidenskabelige litteratur. Dets værdi består først og fremmest i, at man herigennem får en klar exposition af hver enkelt videnskabsgren med angivelse af den mest centrale litteratur – omend stadig ud fra anglo-amerikanske synspunkter. Desuden bringer den fortegnelser over løbende og retrospektive bibliografier, »abstracts«, håndbøger, encyclopædier etc., ligesom lister over udvalgte tidsskrifter og monografiserier også findes heri. Denne fortegnelse er annoteret, d.v.s. at der til titlen på hvert værk er knyttet en note om værkets indhold og karakter.

P. R. Lewis, *The Literature of the Social Sciences* [5] skal nævnes, fordi den på overskuelig måde giver vel-annoterede litteraturhenvisninger og hjælpemidler til studiet af samfundsvidenskaberne fra omkring 1800 og fremefter, dog med hovedvægten på det 20. århundrede. Også denne er udpræget engelsksproget i sine henvisninger.

Bibliographie der Sozialwissenschaften [6] og *Bulletin analytique de documentation politique, économique et sociale contemporaine* [7] er begge løbende samfundsvidenskabelige bibliografier, som i en vis udstrækning registrerer publikationer på andre sprog end fransk og tysk; de kan være nyttige supplementer til de anglo-amerikanske bibliografier.

Endelig skal blandt bibliografierne over samfundsvidenskaberne fremhæves Frykholm's *översikt över samhällsvetenskapliga bibliografiska hjälpmedel* [8], fordi den med sine næsten 2.000 titler uden tvivl vil kunne give nyttige henvisninger til enhver, der søger bibliografiske hjælpemidler indenfor dette område. Mere end halvdelen af oversigten er viet de regionale bibliografier, hvoraf et meget stort antal dog er af ældre årgang. Registeret giver henvisning dels til forfatter og dels til værkets titel, ligesom der også er indarbejdet de geografiske betegnelser, der står som overskrift for regionalbibliografierne.

Den vigtigste løbende generelle bibliografi indenfor faget økonomi er, når det drejer sig om den nyeste litteratur: *International Bibliography of Economics* [10], som udkommer med et bind om året. Denne bibliografi dækker årene 1952-62, og er nu oppe på at registrere mere end 8.000 tidsskriftsartikler og bøger om året. Bibliografien er ordnet systematisk med et gennemarbejdet stikords-

BIBLIOGRAFISKE HJÆLPEMIDLER VEDRØRENDE ØKONOMISK LITTERATUR

I P. Nørregaard Rasmussen, *Forelæsninger om biblioteksbenyttelse og opgave-skrivning* [2] er der givet en grundig vejledning i benyttelse af de danske biblioteker og deres kataloger, ligesom der heri findes en udmærket liste over udvalgte bibliografier; nærværende gennemgang bør betragtes som et beskedent supplement hertil.

"*A Reader's Guide to the Social Sciences*" [3] udgivet under redaktion af Bert F. Hoselitz giver en god introduktion til samfundsvidenskabelige studier i videste forstand med en præsentation af såvel metavidenskaben som af de enkelte fag: historie, geografi, politisk videnskab, økonomi, sociologi, antropologi og psykologi. Selv om den ikke er en egentlig bibliografi, giver den en række nyttige litteraturhenvisninger, og skønt udpræget anglo-amerikansk, vil den være værdifuld for enhver studerende i én gren af samfundsvidenskaben, som ønsker at få et indblik i en af nabo-disciplinerne. Bogen er udsendt som paperback og koster 2,95 dollars.

Langt mere omfattende er den netop udkomne "*Sources of Information in the Social Sciences.*" [4]. Også dette arbejde dækker samfundsvidenskaberne som helhed, blot er definitionen og afgrænsningerne heraf en smule afvigende fra den ovennævnte. Formålet med dette næsten 500 sider store værk er at introducere i den samfundsvidenskabelige litteratur. Dets værdi består først og fremmest i, at man herigennem får en klar exposition af hver enkelt videnskabsgren med angivelse af den mest centrale litteratur – omend stadig ud fra anglo-amerikanske synspunkter. Desuden bringer den fortegnelser over løbende og retrospektive bibliografier, »abstracts«, håndbøger, encyclopædier etc., ligesom lister over udvalgte tidsskrifter og monografiserier også findes heri. Denne fortegnelse er annoteret, d.v.s. at der til titlen på hvert værk er knyttet en note om værkets indhold og karakter.

P. R. Lewis, *The Literature of the Social Sciences* [5] skal nævnes, fordi den på overskuelig måde giver vel-annoterede litteraturhenvisninger og hjælpemidler til studiet af samfundsvidenskaberne fra omkring 1800 og fremefter, dog med hovedvægten på det 20. århundrede. Også denne er udpræget engelsksproget i sine henvisninger.

Bibliographie der Sozialwissenschaften [6] og *Bulletin analytique de documentation politique, économique et sociale contemporaine* [7] er begge løbende samfundsvidenskabelige bibliografier, som i en vis udstrækning registrerer publikationer på andre sprog end fransk og tysk; de kan være nyttige supplementer til de anglo-amerikanske bibliografier.

Endelig skal blandt bibliografierne over samfundsvidenskaberne fremhæves Frykholm's *översikt över samhällsvetenskapliga bibliografiska hjälpmedel* [8], fordi den med sine næsten 2.000 titler uden tvivl vil kunne give nyttige henvisninger til enhver, der søger bibliografiske hjælpemidler indenfor dette område. Mere end halvdelen af oversigten er viet de regionale bibliografier, hvoraf et meget stort antal dog er af ældre årgang. Registeret giver henvisning dels til forfatter og dels til værkets titel, ligesom der også er indarbejdet de geografiske betegnelser, der står som overskrift for regionalbibliografierne.

Den vigtigste løbende generelle bibliografi indenfor faget økonomi er, når det drejer sig om den nyeste litteratur: *International Bibliography of Economics* [10], som udkommer med et bind om året. Denne bibliografi dækker årene 1952-62, og er nu oppe på at registrere mere end 8.000 tidsskriftsartikler og bøger om året. Bibliografien er ordnet systematisk med et gennemarbejdet stikords-

register og et fuldstændigt forfatterindex. Supplerer man disse 11 årgange med de to sidste årgange af f.eks. *American Economic Review*, *Economic Journal*, *Weltwirtschaftliches Archiv* og *Kyklos*, hvis litteraturlister er særligt fyldige, vil de fleste kunne siges at være dækket forsvarligt ind m.h.t. den aktuelle litteratur.

Er man interesseret i den nyeste litteratur vedrørende et bestemt geografisk område vil man som supplement til [7] kunne finde en del henvisninger i den nye publikation *International Information Services* [11], som er et annoteret kvartalsskrift, der indexerer udvalgt materiale vedrørende internationale forhold, herunder også økonomiske, sociale og kulturelle forhold i alle verdensdele. Det omtaler såvel bøger som pjecer, dokumenter, årbøger og tidsskriftartikler fra 121 forskellige tidsskrifter. Et geografisk index gør denne løbende bibliografi meget let at orientere sig i, og listen over de indexedede tidsskrifter giver indtryk af, at der er foretaget et godt dækkende, selektivt udvalg af litteraturen vedrørende internationale forhold.

Endvidere bør fremhæves *Economics Library Selections : Series I - New Books in Economics* [12], et kvartalsskrift, der begyndte at udkomme i marts 1954. Hvert nummer giver en klassificeret, annoteret liste over udvalgte værker indenfor den senest udkomne litteratur. Serien ophørte for et årstid siden, men University of Pittsburgh, Department of Economics har netop annonceret, at man agter at fortsætte serien.

Søger man længere tilbage end 1952, vil man kunne have stor hjælp af *Bibliography on Income and Wealth* [13], hvis første bind dækker perioden 1937-47. Denne løbende bibliografi udkommer ca. en gang om året med to års forsinkelse og dækker såvel bøger som tidsskriftsartikler. Den er systematisk opdelt og annoteret og har emne-, forfatter- og stednavneregister.

Også Margaret Hall's *A Bibliography in Economics for the Honours School in Philosophy, Politics and Economics* [14], indeholder mange nyttige henvisninger til den lidt ældre litteratur, men er ikke annoteret.

Det samme gælder R. Mossé, *Bibliographie d'économie politique 1945-60* [15], som registrerer den fransksprogede litteratur inden for den nævnte 15 års periode. Den er systematisk opdelt med et godt stikords- og forfatterregister, og bringer en liste over de vigtigste franske tidsskrifter, serier og officielle publikationer.

Som allerede nævnt findes der bibliografier, der registrerer såvel bøger som tidsskriftsartikler. Desuden findes der en række bibliografier, der *alene registrerer tidsskriftsartikler*.

Den største specialbibliografi over afhandlinger i økonomiske tidsskrifter er 5-bindsværket *Index of Economic Journals* [16], der retrospektivt registrerer alle de *engelsk-sprogede* afhandlinger, der har været publiceret i 89 økonomiske tidsskrifter i perioden 1886-1959. Hvert bind er ordnet i 2 dele: en systematisk afdeling, hvor titlerne er arrangeret efter emne og et forfatterindex, som giver henvisning til de artikler af hver enkelt forfatter, som er indexedede.

Imidlertid er dette værk begrænset til de engelsksprogede afhandlinger i et udvalg af tidsskrifter, hvorfor man må søge andre hjælpemidler, dersom man vil have udtømmende oplysninger om en forfatters produktion eller eftersøger et bestemt emne systematisk.

En langt mere fuldstændig fortegnelse over tidsskriftafhandlinger finder man i det tyske storværk *Internationale Bibliographie der Zeitschriftenliteratur* [17], hvis afdeling A: *Bibliographie der Deutschen Zeitschriftenliteratur*, er udkommet siden 1896, medens afdeling B: *Bibliographie der Fremdsprachigen Zeitschriften-*

litteratur, begyndte at udkomme i 1911. Hver årgang består af et eller to tykke bind, som er ordnet efter emneord. Et forfatterregister henviser til de emneord, hvor forfatterens artikler står nævnt, og de indexerede tidsskrifter, årbøger, festskrifter o.l. har fået numre, som kan tydes foran i hvert bind. Gennem søgning af et emne eller en forfatters produktion årgang for årgang er en tidkrævende affære, men fremgangsmåden lønner sig, dersom man ønsker et fuldstændigt overblik over det vigtige materiale, som findes gemt i tidsskriftlitteraturen.

Documentation Économique [18] offentliggør annoteringer af de nyeste afhandlinger, som har været publiceret i ca. 100 af de mest udbredte økonomiske tidsskrifter. Denne bibliografi fortjener at fremhæves for sin glimrende systematik, samtidig muliggør perforeringen af bibliografiens blade, at hver annotering kan udrives og anvendes som katalogkort, hvorved abonnenterne kan opbygge en systematisk katalog over samtlige de tidsskriftafhandlinger, som har været annoteret i bibliografien. Udkommer 6 gange om året.

Endelig kan det nævnes, at *American Economic Review* – ligesom en række andre tidsskrifter – i hvert nummer bringer en systematisk opdelt oversigt over afhandlinger, der har været publiceret i andre økonomiske tidsskrifter. Værdifuld til søgning af den nyeste tidsskriftlitteratur er desuden International Monetary Fund. Joint Library. *List of recent articles*, som udkommer hver måned. Denne liste har især værdi, dersom man søger litteratur om et bestemt geografisk område.

Specialbibliografier vedrørende et specielt emne indenfor økonomien findes i tusindtal. Ganske vist vil de fleste med rette søge litteratur om et bestemt emne ved hjælp af de løbende og retrospektive fagbibliografiens emneregistre, der ligesom bibliotekernes systematiske kataloger er »levende« bibliografier, hvor hver lille undergruppe fungerer som en stadig voksende emne-bibliografi.

Imidlertid bør de »skjulte« bibliografier omtales nærmere, idet de er meget værdifulde hjælpemidler ved litteratursøgning. Ved skjulte bibliografier forstås de litteraturoversigter, som de fleste forfattere anfører i deres arbejder. Disse bør man være opmærksom på, når man gennemgår f.eks. Det kongelige Biblioteks systematiske katalog, idet der på katalogsedlerne står anført, om der i værket findes en større litteraturoversigt eller bibliografi.

Skjulte bibliografier kan imidlertid også søges systematisk. Der findes ligefrem specielle fortegnelser over skjulte bibliografier, ligesom en række af de store bibliografier over bibliografier, som f.eks. *The Bibliographic Index* [19], medtager større litteraturoversigter og bibliografier fra bøger, tidsskrifter etc. I reglen er disse bibliografier i 3. potens ordnet systematisk, således at man kan finde henvisninger under emneordet til de relevante bibliografier. Samtidig vil man få henvisninger til ægte bibliografier, d.v.s. pjecer eller større værker, der er specielt fremstillet som værende bibliografier om det pågældende emne.

I denne forbindelse bør det fremhæves, at mange af de hjælpemidler, som i store biblioteker først og fremmest tjener til at verificere bogtitler og tidsskriftsartikler, også udgør udmærkede emne-bibliografier. F.eks. udgiver det store amerikanske Library of Congress både alfabetiske og emnekataloger over de bøger, som dette bibliotek med sin meget høje dækningsgrad har akcessioneret. Iøvrigt vil *A London Bibliography of the Social Sciences* [1] være en uhyre rig kilde til søgning af ældre litteratur. Den nævnes på dette sted, fordi også denne er en akcessionskatalog.

For fuldstændighedens skyld kan nævnes, at de fleste biblioteker i forbindelse med udstillinger af særsamlinger eller visse dele af den akcessionerede litteratur,

udgiver kataloger, som kan være af en vis interesse for de studerende. Således har Det kongelige bibliotek afholdt udstillinger af litteratur vedrørende Afrika og senest en udstilling af *Nyere samfundsvidenskabelig litteratur* [20].

Lilian Vohn.

LITTERATUR

Samfundsvidenskabelige håndbøger og bibliografier.

- [1] *A London Bibliography of the Social Sciences*, Vol. 1-4. London 1931-32, Supplements (Vol. 5-9) 1934-50, (Vol. 10-11) 1950-55.
- [2] *Nørregaard Rasmussen, P.*, Forelæsninger om biblioteksbenyttelse og opgaveskrivning. København 1958. 66 s. (Memorandum fra Københavns Universitets Økonomiske Institut, nr. 2.)
- [3] *Hoselitz, Bert F.* (ed.). *A readers guide to the social sciences*. Free Press. Glencoe, Ill. 1959. 256 s.
- [4] *White, Carl M.* e.a., *Sources of information in the social sciences. A guide to the literature*. The Bedminster Press, Towota, N.J. 1964. 498 s.
- [5] *Lewis, Peter R.*, *The literature of the social sciences. An introductory survey and guide*. London 1960. XX, 222 s.
- [6] *Bibliographie der Sozialwissenschaften*. Internationale Dokumentation der Buch- und Zeitschriftenliteratur des Gesamtgebietes der Sozialwissenschaften. Jg. 1-39. Berlin 1905-1943. Jg. 42 = N.F. 1 ff. Göttingen 1950 ff. Udkommer siden 1950 som bilag til *Jahrbuch für Sozialwissenschaft*.
- [7] *Bulletin analytique de documentation politique, économique et sociale contemporaine*. Vol. 1 ff. Paris 1946 ff. Udkom tidligere under titlen: *Bulletin bibliographique de documentation internationale contemporaine*. Paris 1926-40.
- [8] *Frykholm, Lars*, Översikt över samhällsvetenskapliga bibliografiska hjälpmedel. [1955]. Stockholm 1960. 160 s. Også med engelsk titel.
- [9] *Handwörterbuch der Sozialwissenschaften*. Tübingen & Stuttgart 1951 ff. Under udgivelse. Skal bestå af 12 bind + Index. Endnu mangler bind 4, 8 & 12, samt Index.

Økonomiske bibliografier

- [10] *International bibliography of economics*. Vol. 1: 1952 – Vol. 8: 1959. Paris 1955-1961. UNESCO. Fortsætter som: *International bibliography of the social sciences: International bibliography of economics*. Vol. 9 ff: 1960 ff. London & Chicago 1962 ff.
- [11] *International Information Services*. Quarterly guide to selected material on all countries. Library of International Relations. Chicago, Ill., Vol. 1, Juli 1963 ff.
- [12] John Hopkins University, Baltimore. Department of Political Economy. *Economics Library selections*. Vol. 1, no. 1, March 1954 ff. Series 1: *New books in economics*. Marts 1954-kvartalsskrift. Series 2: *Basic lists in special subjects*. 1: International economics. Dec. 1954. 2: Statistics and econometrics. Feb. 55. 3: A selected bibliography of economic reference works and professional journals. June 1956. 4: Business fluctuations. April 1957. 5: Economic theory and history of thought. 1960.
- [13] *Bibliography on income and wealth*. Ed. by Daniel Creamer. Udg. af International Association for Research in Income and Wealth. Vol. 1 ff. 1937-47. Baltimore 1952 ff.

- [14] *Hall, Margaret*, A bibliography in economics for the Honours School in Philosophy, Politics and Economics. 2nd. ed. Oxford University Press. London 1959. 82 s.
- [15] *Mossé, Robert*, Bibliographie d'économie politique 1945-60. Histoire des doctrines. Statistique et économétrie. Géographie économique. Économie rurale. Économie financière. Travail, sociologie, démographie. Sirey. Paris 1963. 124 s.

Bibliografier over tidsskriftsartikler.

- [16] *Index of economic journals*. Prepared under the auspices of the American Economic Association. Homewood, Ill. 1961-1962. Vol. I: 1886-1924. Vol. II: 1925-1939. Vol. III: 1940-1949. Vol. IV: 1950-1954. Vol. V: 1955-1959.
- [17] *Internationale Bibliographie der Zeitschriftenliteratur*. Abteilung A: Bibliographie der Deutschen Zeitschriftenliteratur. Osnabrück 1896 ff. Abteilung B: Bibliographie der Fremdsprachigen Zeitschriftenliteratur. Osnabrück 1911 ff.
- [18] *Documentation Économique*. Revue bibliographique de synthèse. Vol. 1 ff. Paris 1934 ff. (udkom ikke november 1938-1946.)
- [19] *The bibliographic index*. A cumulative bibliography of bibliographies. Vol. 1 ff. New York 1938 ff. Kvartalsskrift. Kumuleres til års- og flerårsbind: 1937-42, 1943-46, 1947-50, 1951-55. Det kgl. Bibliotek har endnu ikke en komplet udgave, men kvartalsskriftet holdes fremover.
- [20] *Nyere samfundsvidenskabelig litteratur*. Sociologi. Økonomi. Politik. Det kongelige Bibliotek. København 1964. 156 s.

FORTEGNELSE OVER DET KONGELIGE BIBLIOTEKS ANSKAFFELSER AF ØKONOMISK LITTERATUR

Det har af pladshensyn været nødvendigt at begrænse antallet af titler, hvorfor listen kun omfatter litteratur, som er accessioneret af *Det kongelige Bibliotek*. For hvert skrift oplyses forfatter, titel, udgiversted og år, og så vidt muligt sideantal og pris. Hvad angår bøger, som er anskaffet af Handelshøjskolens Bibliotek, henvises til *Økonomisk Dokumentation*, som fremkommer i hvert nummer af *Erhvervsøkonomisk Tidsskrift*.

Oversigten er udarbejdet af bibliotekar ved Det kongelige Bibliotek, cand. polit. *Lilian Vohn*.

Administered prices: a compendium on public policy. Subcommittee on Antitrust and Monopoly of the Senate Committee on the Judiciary, 88th Cong., 1st sess. Washington 1963. 276 p.

Alonso, William, Location and land use. Toward a theory of land rent. Cambridge, Mass. 1964. 204 s. \$ 5,50.

Ando, A., F. M. Fisher & H. A. Simon, Essays on the structure of social science models. Cambridge, Mass. 1963. 172 s. \$ 5.

Anwendung der Matrizenrechnung auf wirt-

schafliche und statistische Probleme. Hrsg. v. Dr. A. Adam. Würzburg 1963. DM 30.

Ardant, Gabriel, Le monde en friche. Paris 1963. 322 s. NF 16.

Aspects actuels de la situation économique et sociale de l'Asie du Sud-est; colloque tenu à Bruxelles les 24, 25 et 26 octobre 1961. Bruxelles 1963. 246 p.

Bachmann, V., Der Haushaltplan des Konsumenten und seine theoretische Erfassung durch die Grenznutzenlehre. Zürich